МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеський державний екологічний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні групи забезпечення спеціальності 207 «Водні біоресурси та аквакультура»

від <u>« 12 »</u> <u>09</u> <u>2023</u> року протокол № <u>2</u> Голова групи Шекк П.В.

УЗГОДЖЕНО Декан природоохоронного ф-ту Чугай А.В.

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни Іноземна мова

	(назва н	авчальної дисципліни)	
	207 «Водні бі	оресурси та аквакультура»	
	(шифр	та назва спеціальності)	
Охорона,	, відтворення та раці	іональне використання гідро	біоресурсів
	(назва	а освітньої програми)	
ба	акалавр	дені	на
	акалавр ь вищої освіти)	Дені (форма на	
	1		вчання)
(рівен	ь вищої освіти)	(форма наг	

Одеса, 2023 р.

Автори:	ои: Куделіна О.Ю., старший викладач			
(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)				
	(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)			
Поточна	редакція розглянута на засіданні кафедри соціально-гуманітарних			
	21 серпня 2023 року, протокол № 1 .			
Викладачі	: Практичне заняття, ст. викл. Куделіна О.Ю.			
	(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)			
	(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)			

Рецензент: Шотова-Ніколенко Г.В., к.ф.н., доцент кафедри соціальногуманітарних наук ОДЕКУ

Перелік попередніх редакцій

Прізвища та ініціали авторів	Дата, № протоколу	Дата набуття	
призвища та ппцтали автортв	дата, ме протокому	чинності	
Куделіна О.Ю.	16.11.2020 протокол	19.11.2020	
	№ 4	протокол №	
		6	

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Метою вивчення іноземної мови у немовному вузі є підготувати студента до читання літератури за фахом, спілкування англійською мовою в різних видах мовної діяльності, можливості її використання у практичних цілях.
Компетентність	К 04 здатність спілкуватися іноземною мовою
Результат	Р 03 Знати іноземну мову, зокрема вільно спілкуватися усно
навчання	і письмово з професійних питань.
Базові знання	1. Мета виачення, зміст дисципліни.
	2. Знання особливостей фонетичної, граматичної, морфологічної, синтаксичної структури англійської мови. 3. Знання відповідної спеціальної лексики за фахом.
Базові вміння	1. Читати, перекладати та реферувати оригінальну літературу за фахом для отримання необхідної інформації. 2. Брати участь в усному спілкуванні іноземною мовою в обсягу матеріалу, передбаченого програмою.
Базові навички	 Можливость використання англійської мови у практичних цілях. Спілкування англійською мовою в різних видах мовної діяльності.
Пов'язані	«Іноземна мова» 1 р.н., 3 р.н., 4 р.н.
силлабуси	
Попередня	
дисципліна	
Наступна	
дисципліна	
Кількість годин	лекції:
	практичні заняття: 30 у 3 семестрі; 30 у 4 семестрі
	лабораторні заняття:
	семінарські заняття:
	самостійна робота студентів: 60 у 3 семестрі; 60 у 4 семестрі

3 семестр

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.2. Практичні модулі 3 семестру

Код	Назва модуля та тем		ькість 1	годин
Код	пазва модуля та тем	аудиторні		CPC
3M-	1. a) Aquaculture. Environmental Factors	2	15	3 27
П1	b) Status of European freshwater aquaculture	2		3
	c) Grammar: The Infinitive, The participle	2		3
	d) Домашнє читання (переклад тексту за фахом та переклад суспільно-політичного тексту)	4		8
		4		8
	2. Модульна контрольна робота № 1	1		2
				2
2) (2	11.	2.25
3M-	1. a) Environmental issues, dams and fish migration (I)	2	14,5	3 27
П2	b) Environmental issues, dams and fish migration (II)c) Grammar: The gerund, The non-finite forms of	2 2		3
	verbs	3,5		3
	VC105	3,3 4		8
	d) Домашнє читання (переклад тексту за фахом та	•		
	переклад суспільно-політичного тексту)			8
		1		
	2. Модульна контрольна робота № 2			2
3M-I3	Письмовий переклад			4
	Семестрова залікова контрольна робота	(),5	2
	Разом:		30	60

Консультації:

Куделіна Ольга Юріївна, згідно з затвердженим графіком,

аудиторія 607 (НЛК №2)

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи у 3 семестрі

Код	2	Кількість	Строк
модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	годин	проведення
3М-П1	• Підготовка до усного опитування,	27	1 - 7
	підготовка граматичної теми та підготовка		тиждень
	домашнього читання		
	• Підготовка до виконання модульної		
	контрольної роботи № 1		
	Контрольні заходи:		
	• Усне опитування		
	• Перевірка письмово виконаних списків		
	незнайомих слів та їх переклад для усного		
	перекладу текстів		
	• Перевірка письмово виконанних		
	граматичних вправ		
	• Модульна контрольна робота № 1		
	(обов'язкове)		
3М-П2	• Підготовка до усного опитування,	27	8 - 15
	підготовка граматичної теми та підготовка		тиждень
	домашнього читання		
	• Підготовка до виконання модульної		
	контрольної роботи № 2		
	Контрольні заходи:		
	• Усне опитування		
	• Перевірка письмово виконаних списків		
	незнайомих слів та їх переклад для усного		
	перекладу текстів		
	• Перевірка письмово виконанних		
	граматичних вправ		
	• Модульна контрольна робота № 2		
	(обов'язкове)		
3M-I3	Підготовка письмового переклада	4	10 та 12
	Контрольний заход:		тижні
	• Письмовий переклад		
	(обов'язкове)		
	Підготовка до залікової контрольної роботи	2	
	Контрольні заходи:		
	• Залікова контрольна робота		
		20	
	Разом:	30	

1. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П1.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння $3M - \Pi 1$:

читати, перекладати та переказувати тексти " Aquaculture. Environmental Factors", "Status of European freshwater aquaculture";

- пояснити вживання інфінітива та дієприкметників;
- навчитися утворювати різні форми інфінітива та дієприкметників;
- перекласти текст за фахом з англійської на українську мову;
- перекласти суспільно-політичний текст з англійської на українську мови.

Максимальна сума балів за обов'язкові заходи контролю з **3М-П1** – 45 балів:

1 завдання — 27 балів:

Див. табл. 2.2

a)
$$4(1+1+1+1)$$

- 1 читання тексту англійською мовою
- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 1 усний переклад тексту
- 1 переказ тексту

b)
$$4(1+1+1+1)$$

- 1 читання тексту англійською мовою
- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 1 усний переклад тексту
- 1 переказ тексту

c)
$$7(1+3+3)$$

- 1 письмовий конспект правил про The Infinitive та The Participle
- 3 письмово виконанні граматичні вправи по The Infinitive
- 3 письмово виконанні граматичні вправи по The Participle

6 (1+3+1+1) переклад тексту за фахом

- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 3 усний переклад тексту
- 1 письмово виконанне Summary

1 – усне Summary

6 (1+3+1+1) переклад суспільно-політичного тексту

- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 3 усний переклад тексту
- 1 письмово виконанне Summary
- 1 усне Summary

1 завдання (27 балів) не ϵ обов'язковим.

2 завдання – 45 балів:

Виконання МКР № 1

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 1,5 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 18 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимально можливої для цієї форми контролю.

Оцінка за окремі (або усі) модулі знижується у разі пропусків занять студентом. За кожне пропущене заняття знижується 0,5 бала, але мінімальна оцінка після зниження не може бути нижча 60% від максимально можливої.

<u>2 завдання (45 балів)</u> ϵ обов'язковим

2. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П2.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння $3M-\Pi 2$:

- читати, перекладати та переказувати теми "Environmental issues, dams and fish migration (I)", "Environmental issues, dams and fish migration (II)";
- пояснити вживання герундія;
- навчитися утворювати різні форми герундія.
- навчитися відрізняти між собою різні неособові форми дієслів;
- перекласти текст за фахом з англійської на українську мову;

перекласти суспільно-політичний текст з англійської на українську мови.

Максимальна сума балів за обов'язкові заходи контролю з 3М-П2- 45 балів:

1 завдання — 27 балів:

Див. табл. 2.2

a)
$$4(1+1+1+1)$$

- 1 читання тексту англійською мовою
- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 1 усний переклад тексту
- 1 переказ тексту

b)
$$4(1+1+1+1)$$

- 1 читання тексту англійською мовою
- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 1 усний переклад тексту
- 1 переказ тексту

c)
$$7(1+3+3)$$

- 1 письмовий конспект правил про The Gerund та The non-finite forms of verbs
- 1 письмово виконанні граматичні вправи по The Gerund
- 1 письмово виконанні граматичні вправи по The non-finite forms of verbs

d)
$$12(6+6)$$

6
$$(1+3+1+1)$$
 переклад тексту за фахом

- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 3 усний переклад тексту
- 1 письмово виконанне Summary
- 1 усне Summary

6
$$(1+3+1+1)$$
 переклад суспільно-політичного тексту

- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 3 усний переклад тексту
- 1 письмово виконанне Summary
- 1 усне Summary

1 завдання (27 балів) не ϵ обов'язковим.

2 завдання – 45 балів:

Виконання МКР № 2

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 1,5 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 18 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимально можливої для цієї форми контролю.

Оцінка за окремі (або усі) модулі знижується у разі пропусків занять студентом. За кожне пропущене заняття знижується 0,5 бала, але мінімальна оцінка після зниження не може бути нижча 60% від максимально можливої.

2 завдання (45 балів) ϵ обов'язковим

3. Методика проведення та оцінювання індівідуального завдання 3М-ІЗ (письмового перекладу).

Індівідуальне завдання це письмовий переклад двох видів текстів (15 000 др.знаків). 1. Переклад тексту за фахом (10 000 др.знаків). 2. Переклад суспільно-політичної лексіки (5 000 др.знаків).

Мінімальний обсяг письмового перекладу, що необхідний для засвоєння навичок роботи з іноземним текстом складає 15 000 др. знаків за семестр.

Переклад тексту за фахом оцінюється в 5 балів, переклад суспільно політичної лексіки оцінюється теж в 5 балів. Усього індівідуальне завдання оцінюється в 10 балів.

Індівідуальне завдання (10 балів) ϵ обов'язковим.

4. Методика проведення та оцінювання семестрового контрольного заходу.

Залікова семестрова контрольна робота складається з 20 завдань. Кожне завдання 5 балів. Залікова контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 10 правильних відповідей.

Контроль поточних знань виконується на базі накопичувальної системи організації навчання.

Фактична сума балів, яку отримує студент за певний змістовний модуль, має складатися із результатів виконання заходів з контролю, що заплановані за цим змістовним модулем, та ураховувати своєчасність (наприклад: студент, який пропустив контрольний захід без поважних причин або отримав незадовільну оцінку, має право у тижневий термін виконати завдання цього заходу з максимальною сумою балів, еквівалентною оцінці не більшій ніж "задовільно") виконання студентом графіку навчального процесу.

Суми балів, які отримав студент за всіма змістовними модулями навчальної дисципліни, формують кількісну оцінку (бал успішності) за підсумками поточних контролюючих заходів студента з навчальної дисципліни. Результати поточного контролю заносяться до інтегральної відомості. Рішення про допуск студента до підсумкового семестрового контролю з конкретної навчальної дисциплін регламентується Положенням про проведення підсумкового контролю знань студентів.

Студент вважається допущеним до підсумкового семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни і набрав за модульною системою суму балів не менше 50 (50%) від максимально можливої (обов'язкова частина 100 балів) за практичну частину.

Підсумковим контролем знань студентів ϵ залік.

Студент отримує залік, коли він має на останній день семестру інтегральну суму балів поточного контролю, достатню (60% та більше) для отримання позитивної оцінки та не менше 50% від максимально можливої суми балів на заліковій контрольній роботі.

Інтегральна оцінка (В) по дисципліні розраховується за формулою

$$B = 0.75 \times O3 + 0.25 \times O3KP$$
,

де O3 – кількісна оцінка (у відсотках від максимально можливої) за змістовними модулями;

ОЗКР – кількісна оцінка (у відсотках від максимально можливої) залікової контрольної роботи.

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль 3M-П1 "Aquaculture. Environmental Factors", "Status of European freshwater aquaculture", The Infinitive, The Participle.

Література: [1, с. 9 -15, 15 - 22]

3.1.1. Повчання

- a) Text A. "Aquaculture. Environmental Factors"
- 1. Прочитати текст англійською мовою.
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Переказати текст.
 - b) <u>Text B.</u> "Status of European freshwater aquaculture".
- 1. Прочитати текст англійською мовою.
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Переказати текст.
 - c) Grammar:

The Infinitive

- 1. Зробити конспект правил утворення та вживання інфінітіву.
- 2. Виконати тренувальні граматичні вправи.

The Participle

- 1. Зробити конспект правил утворення та вживання The Participle.
- 2. Виконати тренувальні граматичні вправи.
- d) Домашнє читання:
 - а) переклад тексту за фахом
- 1. Самостійно вибрати текст з англомовної наукової статті (5 000 др.знаків)
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Письмове Summary.
- 5. Усне Summary

в) переклад суспільно-політичного тексту

- 1. Самостійно вибрати текст з англомовної газети (5 000 др.знаків)
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Письмове Summary.
- 5. Усне Summary

3.1.2. Питання для самоперевірки

- 1. What can you say about the variations in the components of the Caspian water balance?
- 2. What are the main periods of change in the Caspian Sea's water regime during the twentieth century?
- 3. What is the reason of about 90 per cent of all variations?
- 4. What did the continuous prolonged drop in the level of the Caspian cause?
- 5. What measures were considered to maintain the level of the Caspian?
- 6. What is typical for closed lakes?
- 7. What do even small increments in the water level mean on the flat territory of the northern and north-western coast?
- 8. What causes floods?
- 9. What are the very serious obstacles to further development of the oil and gas industry?
- 10. When was it decided to restore the connection between the bay and the Sea?
- 11. What are the reasons of the hypertrophied development of big industrial centers in Pridniprovie, big cities and agglomerations?
- 12. What caused the pre-critical and critical situations regarding the state of water resources and hydro-ecological balance within the Dnipro basin in many economic regions?
- 13. How can you describe water resources of the Dnipro basin?
- 14. What is the distribution of water resources on the territory of the basin?
- 15. What allowed to describe the most actual problems of the region?
- 16. Why has the pre-critical and critical situations regarding the state of water resources and hydro-ecological balance been created within the Dnipro basin in many economic regions?
- 17. What violated the ecological balance?
- 18. What countries does the Dnipro river cross?
- 19. What does the development of the Program give?
- **3.2.** *Modyль 3M-II2* "Environmental issues, dams and fish migration (II)", "Environmental issues, dams and fish migration (II)", *The Gerund, Non-definite*

forms of the verb.

•

Література: [1, с. 23 - 30, с. 30 - 39]

3.2.1. Повчання

- a) Text A. "Environmental issues, dams and fish migration (I)".
- 1. Прочитати текст англійською мовою.
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Переказати текст.
- b) Text B. "Environmental issues, dams and fish migration (II)".
- 1. Прочитати текст англійською мовою.
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Переказати текст.
- c) Grammar:

The Gerund.

- 1. Зробити конспект правил утворення та вживання The Gerund.
- 2. Виконати тренувальні граматичні вправи.

Non-definite forms of the verb.

- 1. Зробити порівнювальний конспект Non-definite forms of the verb.
- 2. Виконати тренувальні граматичні вправи.
 - d) Домашнє читання:
 - а) переклад тексту за фахом
- 1. Самостійно вибрати текст з англомовної наукової статті (5 000 др.знаків)
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Письмове Summary.
- 5. Усне Summary

в) переклад суспільно-політичного тексту

- 1. Самостійно вибрати текст з англомовної газети (5 000 др.знаків)
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Письмове Summary.
- 5. Усне Summary

3.2.2. Питання для самоперевірки

- 1. What is the difference between capture fishing and recreational fishing?
- 2. What is the standard industrial ship for capturing fish?
- 3. What are the means for capturing?
- 4. What does capture fishing encompass?
- 5. What are a trawler equipped with?
- 6. What are the aspects of commercial capture fisheries?
- 7. How many coast nautical miles out to sea belonged to the nation who controlled the coast?
- 8. Where are approximately 75% of the world's bass and bream aquaculture products from?
- 9. Is the fish industry under equal pressure from both environmental concerns and rising consumer demand?
- 10. What are these texts about?
- 11. Why does the existing distribution system contain significant elements of risk?
- 12. Do we have any tests to determine if a fish stock is "clean"?
- 13. What approaches can be taken to decrease the previously covered risks?
- 14. What is a preferable approach?
- 15. What is a health documentation approach?
- 16. Why is it difficult to prevent introducing the imported bacterial diseases?

3.3 Індівідуальне завдання.

Індівідуальне завдання це письмовий переклад двох видів текстів (15 000 др.знаків).

- 1. Переклад тексту за фахом (10 000 др.знаків). Для його виконання студент повинен:
 - 1. Самостійно вибрати текст за фахом (наукова стаття у науковому журналі).
 - 2. Написати список незнайомих для нього слів та їх переклад.
 - 3. Написати письмовий переклад тексту.
 - 4. У зазначений термін здати завдання (англійський текст, список

незнайомих слів, переклад) викладачу. Студент обов'язково повинен вказати джерело, з якого взятий перекладений текст.

- 2. Переклад суспільно-політичної лексіки (5 000 др.знаків). Для його виконання студент повинен:
 - 1. Самостійно вибрати текст за фахом (стаття з англомовної газети).
 - 2. Написати спісок незнайомих для нього слів та їх переклад.
 - 3. Написати письмовий переклад тексту.
 - 4. У зазначений термін здати завдання (англійський текст, список незнайомих слів, переклад) викладачу. Студент обов'язково повинен вказати джерело, з якого взятий перекладений текст.

Література: [самостійно вибрані джерела англомовної літератури].

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля 3M-П1.

Module control work № 1

Put the infinitives or the participles into the right form:

- 1. A great mistake that you can make in life is (to think) you are always right. [2, c. 294-331]
- 2. Joan likes taking care of sick animals. She is pleased (to do) this kind of work all the time. [2, c. 294-331]
- 3. My younger brother hates to read; he prefers (to read) to. [2, c. 294-331]
- 4. I was sorry (to disturb) as I couldn't finish my conversation with Frieda. [2, c. 294-331]
- 5. Judging from the books and papers on his desk he must (to work) since they left him in the morning. [2, c. 294-331]

- 6. There was nothing (to do), but to wait for the next train which was due at six. [2, c. 294-331]
- 7. Don't disturb her. She went to bed very late. She may still (to sleep). [2, c. 294-331]
- 8. You warned me to stay away from Robert. I am sorry not (to follow) your advice. [2, c. 294-331]
- 9. Jane ought to (to teach) two foreign languages. Why wasn't she, I wonder? [2, c. 294-321]
- 10. This dress looks so old and worn out. It seems (to make) ages ago. [2, c. 294-331]
- 11. It is difficult (to find) a friend who knows all about you and still likes you. [2, c. 294-331]
- 12. It is not enough to have a good mind; the main thing is (to use) it. [[2, c. 294-331]
- 13. I didn't notice anybody (to pass) by. [2, c. 294-331]
- 14. Modern art is when you buy a picture (to cover) a hole in the wall and decide that the hole looks better. [2, c. 294-331]
- 15. To be the gainer you are (to lose) yourself; to be happy you are to forget yourself. [2, c. 294-331]
- 16. I would like (to invite) you and some of my other friends for dinner some time. [2, c. 294-331]
- 17. Where do you and your friends plan (to go) for the next summer vacations? [2, c. 294-331]
- 18. (to repair) their car, they drove on, though it was past midnight. [2, c. 294-331]
- 19. He was suspected (to conceal) important information from the police. [2, c. 294-331]
- 20. (to lose) control of his car on an icy road, the driver hit a tree. [2, c. 294-331]
- 22. Alice didn't like her Biology classes; she thought they were (to bore). [2, c. 294-331]
- 23. Desmond wondered who it could be (to come) to the door, he flung it open. [2, c. 294-331]

- 24. (to feel) unwell, Len decided to stay away from classes for a few days. [2, c. 294-331]
- 25. Bitterly (to disappoint), the explorers set out on the return journey. [2, c. 294-331]
- 26. When Linda entered the room, she saw a lot of strangers and she felt (to embarrass). [2, c. 294-331]
- 27. (to work) as a taxi-driver before, Leo knew every corner of the town. [2, c. 294-331]
- 28. They are glad (to do) all the work before. [2, c. 294-331]
- 29. It started to drizzle and we hoped it would cease soon, but instead of (to stop) the rain increased. [2, c. 294-331]
- 30. The teacher wants (to tell) if the student can't attend a lecture.

[2, c. 294-331]

31. She seems (to translate) this article since early morning.

[2, c. 294-331]

32. Beth likes (to run) every morning before breakfast.

[2, c. 294-331]

33. He was glad (to find) his gloves.

[2, c. 294-331]

34. Jane is sorry (to break) a cup.

[2, c. 294-331]

35. We were very pleased (to receive) their invitation.

[2, c. 294-331]

36. The pupils want (to help) by his teacher.

[2, c. 294-331]

37. I am disappointed (to miss) him.

[2, c. 294-331]

38. She is pleased (to meet) her friend finally.

[2, c. 294-331]

39.I expect (to tell) the news by them.

[2, c. 294-331]

40. He pretended (to sleep) and (not to hear) the telephone ring.

[2, c. 294-331]

41. They are lucky (to see) so many countries.

[2, c. 294-331]

42. My younger sister doesn't like (to treat) like a child.

[2, c. 294-331]

43. Ann seems (to discuss) a very important problem now.

[2, c. 294-331]

44. This actor doesn't like (to interview) by the reporters.

[2, c. 294-331]

45. (to write) out all the new words, I started to learn them.

[2, c. 294-331]

46. (to live) in Kyiv, he was able to see all the ancient monuments.

[2, c. 294-331]

47. (to hear) my friend's voice, I left the room to open the door.

[2, c. 294-331]

48. We went home, (to look) through the documents.

[2, c. 294-331]

49. (to drink) coffee she was talking to her friend.

[2, c. 294-331]

50. (to go) down the street, the boy was looking back from time to time.

[2, c. 294-331]

51. (to throw) the ball, the little girl ran home.

[2, c. 294-331]

52. I think that the man (to stand) there is her father.

[2, c. 294-331]

53. (to buy) food, they left supermarket.

[2, c. 294-331]

54.(to know) French well the pupil can translate this text.

[2, c. 294-331]

55. She entered the room (to smile).

[2, c. 294-331]

56. (to see) the stranger the dog began barking.

[2, c. 294-331]

57. (to bark) dog doesn't bite.

[2, c. 294-331]

58. (to find) the keys, we were able to open the door.

[2, c. 294-331]

59. You make mistake (to judge) people by their appearance.

[2, c. 294-331]

60. The wind blew (to bring) the smell of coffee.

[2, c. 294-331]

4.2. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П2.

Module control work № 2

Put the right form of the participle, the infinitive or the gerund:

- 1. Money (to spend) on the brain is never spent in vain. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 2. Janet was a wonderful dancer. I couldn't help (to impress). [2, c. 273-288]
- 3. Anne was able to keep the kids still (put a necessary preposition) telling them an interesting story. [2, c. 273- 288]

- 4. Ben asked to excuse him (put a necessary preposition) not being able to get in touch with me. [2, c. 273-288]
- 5. They looked at Julia in surprise as though (to believe) her story. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 6. Your reproach is not fair. I am surprised (put a necessary preposition) your having said this. [2, c. 273-288]
- 7. Helen seemed genuinely pleased (put a necessary preposition) seeing me. [2, c. 273-288]
- 8. Suddenly Stella noticed the smoke (to come) through the roof of one of the houses. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 9. (to visit) the British museum before, I found the way there easily enough. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 10. The falling leaves made me think of the (to approach) autumn. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 11. Much depends (to put a necessary preposition) your making a decision at the right time. [2, c. 273-288]
- 12. (to press) Derek told Alice one of his invariable jokes and thus avoided the confession. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 13. The teacher had to stop several times (to explaine) the rule because she saw that it was difficult for the children to understand it. [2, c. 273-288]
- 14. I don't like (to wear) these shorts; they are too tight. [2, c. 273-288]
- 15. A penny saved is a penny (to gain). [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]

- 16. He is said (to be) quite competent in this subject. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 17. Diplomacy is (to do) and saying the nastiest things in the nicest way. [2, c. 294-321]
- 18. Why not (to call) him and (to ask) her address? [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 19. His parents (to work) abroad, he lives with his aunt and uncle. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 20. I don't think you were made (to hear) it. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 21. He has never let anyone (to make) a report for him. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 22. Do you remember (to stay) with them when you were a schoolboy? [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 23. Hadn't you better (to consult) a doctor before taking this medicine? [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 24. One more team member is known (to employ), as it was hard to complete the work on time. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 25. He must (to invite) by all means to this meeting. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
 - 26. Can anybody ____ me how to use a computer? [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 27. It was nice of you _____ me your Grammar book. Without it I would have been lost. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 28. Let's get together tonight. I want to talk about a new business. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]

- 29. George has a Newfoundland dog, Strickland by name, and he is responsible it twice a day. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 30. His son's car crushed into a wall. The terrible tragedy prevented him doing what was right or reasonable. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 31. I believe I will still have an opportunity of (to introduce) you to my school buddies. [2, c. 273-288]
- 32. I am sorry for (to brake) my promise. [2, c. 273-288]
- 33. (to work) beside someone who has eaten garlic is as bad as (to sit) beside someone who smokes. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 34. This is used for (to cut) metal. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 35. He is good at (to listen) to what people say. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 36. I am tired of (to work) in the garden. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 37. We are looking forward (to meet) with you. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 38. She was not interested in (to hear) my excuses. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 39. I am very happy (to see) you again. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 40. He can get into the house (to climb) through a window. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 41. (to open) the door, she walked trough it. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 42. Are they interested in (to join) our expedition? [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 43. She improves her pronunciation with (to read) aloud. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 44. I was busy with (to cook). [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 45. The man (to teach) math at their school studied in Odessa. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]

- 46. (to translate) into a foreign language the story lost all its charm. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 47. (to come) home she found nobody there. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 48. He woke up (to think) of his parents. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 49. (to be) a woman of taste she always dresses well. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 50. There are some people (to come) in now. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 51. (to translate) seven articles, he decided to have a break. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 52. The boy was reading the book (to make) notes. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 53. The articles (to write) by modern journalists differ from those written years ago. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 54. We study at the university (to find) hundred years ago. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 55. (to be) busy, he could not answer my questions. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 56. (to write) out all the new words, I started to learn them. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 57. (to travel) about the Europe for two months, he returned home. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 58. (to shake) hands with them, we continued our way. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 59. (to collect) all the necessary materials, he began writing the report. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]

- 60. The (to steal) things were returned to the owner. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
 - 4.3. Тестові завдання до залікової контрольної роботи.

Credit test

3 term

- 1. When Clyde looked at the girl closely, he remembered (to see) her in Sondra's company. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 2. I hate (to bother) you, but the students are still waiting (to give) books for their work. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 3. He began writing books not because he wanted (to earn) a living. He wanted (to read) and not (to forget). [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 4. It seemed (to snow) heavily since early morning: the ground was covered with a deep layer of snow. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 5. Her ring was believed (to lose) until she happened (to find) it during the general cleaning. It turned out (to drop) between the sofa and the wall. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 6. They are supposed (to work) at the problem for the last two months. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 7. He seems (to know) French very well: he is said (to spend) his youth in Paris. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 8. The woman pretended (to read) and (not to hear) the bell. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 9.I consider myself lucky (to be) to that famous exhibition and (to see) so many wonderful paintings. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 10. You seem (to look) for trouble. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 11. (to read) much about Africa, I was listening to him with great pleasure. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]

- 12. Women from 111 countries (to belong) to 132 national organisation took part in the meeting in Prague in 1986. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 13.(not to wish) to discuss that difficult and painful problem, he changed the subject. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 14.(to leave) in the hall by the old lady, he thought over the problem he was planning to discuss with her. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 15. The (to bore) man went to sleep during the discussion. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 16. They saw overturned tables and chairs and pieces of (to brake) glass all over the room. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 17. (to read) the book, he thought that it was interesting. [6, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 18.(to rescue) the injured man was taken to hospital. [6, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 19. (to do) the question-and-answer exercises, the students began to write a composition. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 20. The test (to write) now is our final paper work. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 21. Can you remember (to see) the man before? [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 22. She was terrified of (to have) to speak to anybody, and even more, of (to speak) to. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 23. At last he broke the silence by (to invite) everybody to walk into the dining room. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 24. She congratulated herself on (to think) of such a good idea. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 25. I insist on (to tell) the truth to them. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 26. He gave up the idea of ever (to hear) from her. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]

- 27. The poor peasant thanked Robin Hood heartily for (to help). [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 28. It shows that society is capable of (to identify) its most important pollution problems, acting on them and (to improve) the situation. [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 29. They now regret (to get married). [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]
- 30. He doesn't like (to interrupt). [2, c. 328 342, c. 273 288, c. 294 321]

Identify! Is a non-personal form of the verb a gerund or a participle in the sentences? [2, c. 328 - 342, c. 273 - 288, c. 294 - 321]

- 31. Hearing a loud noise, we were shocked to move.
- 32. The driver was seriously injured during the accident and is now fighting for his life.
- 33. She ruined her sight by playing computer games.
- 34. They saw a boy in the park standing on his head.
- 35. Speaking is a whole lot easier than doing.
- 36. Screaming the names of participants, the audience cheered the runners.
- 37. Smoking in public places is forbidden.
- 38. Jumping over the fence, the burglars managed to escape from the prison.
- 39. Nobody was surprised at John being absent.
- 40. They wasted their money on buying useless things.
- 41. Swimming is popular form of keeping one's body fit.
- 42. Michael was angry at Jill for trying to fool him.
- 43. The boy entered the room smiling.
- 44. Aren't you afraid of telling the truth?
- 45. Singing to herself in a shower is something that makes her life wonderful.

4 семестр

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.2. Практичні модулі 4 семестру

Код	Назва модуля та тем		Кількість годин			
		ауди	торні		PC	
3M-	1. a) The Capture Fishing Industry I	2	15	3 2	27	
П3	b) The Capture Fishing Industry II	2		3		
	c) The World Aquaculture Society	2		3		
	d) Grammar: Modal verbs, Conditional sentences (Type I)	4		8		
	е) Домашнє читання (переклад тексту за фахом та переклад суспільно-політичного тексту)	4		8		
	2. Модульна контрольна робота № 3	1		2		
3M-	1. a) Aquaculture risk from imported ornamental fish(I)	2	14,5	3	27	
Π4	b) Aquaculture risk from imported ornamental fish (II)c) Fish movement	2 2		3		
	d) Grammar: Conditional sentences (Type II, III),	3,5		8		
	е) Домашнє читання (переклад тексту за фахом та	4		8		
	переклад суспільно-політичного тексту)			O		
	2. Модульна контрольна робота № 4	1		2		
3M- I3	Письмовий переклад			,	4	
	Семестрова залікова контрольна робота	0	,5		2	
		3	0	6	0	

Разом:	
--------	--

Консультації:

Куделіна Ольга Юріівна, згідно з затвердженим графіком, аудиторія 607 (НЛК №2)

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи у 4 семестрі

Код	Zan wayyya ya CDC wa yayywa ayyyi nayayyy	Кількість	Строк
модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	годин	проведення
3М-П3	• Підготовка до усного опитування,	27	1 - 7
	підготовка граматичної теми та підготовка		тиждень
	домашнього читання		
	• Підготовка до виконання модульної		
	контрольної роботи № 3		
	Контрольні заходи:		
	• Усне опитування		
	• Перевірка письмово виконаних списків		
	незнайомих слів та їх переклад для усного		
	перекладу текстів		
	• Перевірка письмово виконанних		
	граматичних вправ		
	• Модульна контрольна робота № 3		
	(обов'язкове)		
3М-П4	• Підготовка до усного опитування,	27	8 - 15
	підготовка граматичної теми та підготовка		тиждень
	домашнього читання		
	• Підготовка до виконання модульної		
	контрольної роботи № 4		
	Контрольні заходи:		
	• Усне опитування		
	• Перевірка письмово виконаних списків		
	незнайомих слів та їх переклад для усного		
	перекладу текстів		
	• Перевірка письмово виконанних		
	граматичних вправ		
	• Модульна контрольна робота № 4		
2) (12	(обов'язкове)	4	10 10
3M-I3	Підготовка письмового переклада	4	10 та 12
	(обов'язкове)		тижні
	Контрольний заход:		
	• Письмовий переклад		
	(обов'язкове)		

Підготовка до залікової контрольної роботи Контрольні заходи: • Залікова контрольна робота	2	
Разом:	30	

1. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-ПЗ.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння $3M-\Pi 3$:

читати, перекладати та переказувати тексти " The Capture Fishing Industry I ", "The Capture Fishing Industry II ", "The World Aquaculture Society";

- пояснити вживання Modal verbs, Conditional sentences (Type I);
- навчитися утворювати різні форми Conditional sentences (Type I);
- перекласти текст за фахом з англійської на українську мову;
- перекласти суспільно-політичний текст з англійської на українську мови.

Максимальна сума балів за обов'язкові заходи контролю з **ЗМ-ПЗ** – 45 балів:

<u>1</u> завдання – 27 балів:

Див. табл. 2.2

a)
$$4(1+1+1+1)$$

- 1 читання тексту англійською мовою
- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 1 усний переклад тексту
- 1 переказ тексту

b)
$$4(1+1+1+1)$$

- 1 читання тексту англійською мовою
- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 1 усний переклад тексту
- 1 переказ тексту

c)
$$4(1+1+1+1)$$

- 1 читання тексту англійською мовою
- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 1 усний переклад тексту
- 1 переказ тексту

d)
$$7(1+3+3)$$

- 1 письмовий конспект правил про Modal verbs та Conditional sentences (Type I)
- 3 письмово виконанні граматичні вправи по Modal verbs
- 3 письмово виконанні граматичні вправи по Conditional sentences (Type I)

e)
$$8(4+4)$$

4 (1+1+1+1) переклад тексту за фахом

- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 1 усний переклад тексту
- 1 письмово виконанне Summary
- 1 усне Summary

4(1+1+1+1) переклад суспільно-політичного тексту

- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 1 усний переклад тексту
- 1 письмово виконанне Summary
- 1 yche Summary

1 завдання (27 балів) не ϵ обов'язковим.

2 завдання 45 балів:

Виконання МКР № 3

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 1,5 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 18 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимально можливої для цієї форми контролю.

Оцінка за окремі (або усі) модулі знижується у разі пропусків занять студентом. За кожне пропущене заняття знижується 0,5 бала, але мінімальна оцінка після зниження не може бути нижча 60% від максимально можливої.

2 завдання (45 балів) ϵ обов'язковим

2. Методика проведення та оцінювання контрольного заходу для ЗМ-П4.

Мінімальний обсяг базових знань, що необхідний для засвоєння ЗМ — П4:

- читати, перекладати та переказувати теми "Aquaculture risk from imported ornamental fish (I) ", " Aquaculture risk from imported ornamental fish (II) ", "Fish movement";
- пояснити вживання Conditional sentences (Type II, III);
- навчитися утворювати Conditional sentences (Type II, III).
- навчитися відрізняти між собою різні типи умовних речень;
- перекласти текст за фахом з англійської на українську мову;
- перекласти суспільно-політичний текст з англійської на українську мови.

Максимальна сума балів за обов'язкові заходи контролю з 3М-П4—45 балів:

<u> 1 завдання – 27 балів:</u>

Див. табл. 2.2

a)
$$4(1+1+1+1)$$

- 1 читання тексту англійською мовою
- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 1 усний переклад тексту
- 1 переказ тексту

b)
$$4(1+1+1+1)$$

- 1 читання тексту англійською мовою
- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 1 усний переклад тексту
- 1 переказ тексту

c)
$$4(1+1+1+1)$$

- 1 читання тексту англійською мовою
- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 1 усний переклад тексту
- 1 переказ тексту

d)
$$7(1+3+3)$$

1 – письмовий конспект правил про Conditional sentences (Type II, III)

- 3 письмово виконанні граматичні вправи по Conditional sentences (Type II)
- 3 письмово виконанні граматичні вправи по Conditional sentences (Type III)

e)
$$8(4+4)$$

$$4(1+1+1+1)$$
 переклад тексту за фахом

- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 1 усний переклад тексту
- 1 письмово виконанне Summary
- 1 усне Summary

4
$$(1+1+1+1)$$
 переклад суспільно-політичного тексту

- 1 список незнайомих слів та їх переклад
- 1 усний переклад тексту
- 1 письмово виконанне Summary
- 1 усне Summary

1 завдання (27 балів) не ϵ обов'язковим.

2 завдання – 45 балів:

Виконання МКР № 4

Модульна контрольна робота складається з 30 завдань. Кожне завдання 1,5 балів. Модульна контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 18 правильних відповідей.

Якщо заходи обов'язкових форм контролю виконуються студентом після строків, визначених у програмі навчальної дисципліни, кількість балів, що може отримати студент, не може перевищувати 60% від максимально можливої для цієї форми контролю.

Оцінка за окремі (або усі) модулі знижується у разі пропусків занять студентом. За кожне пропущене заняття знижується 0,5 бала, але мінімальна оцінка після зниження не може бути нижча 60% від максимально можливої.

<u>2 завдання (45 балів)</u> ϵ обов'язковим

3. Методика проведення та оцінювання індівідуального завдання 3М-ІЗ (письмового перекладу).

Індівідуальне завдання це письмовий переклад двох видів текстів (15 000 др.знаків). 1. Переклад тексту за фахом (10 000 др.знаків). 2. Переклад суспільно-політичної лексіки (5 000 др.знаків).

Мінімальний обсяг письмового перекладу, що необхідний для засвоєння навичок роботи з іноземним текстом складає 10 000 др. знаків за семестр.

Переклад тексту за фахом оцінюється в 5 балів, переклад суспільно політичної лексіки оцінюється теж в 5 балів. Усього індівідуальне завдання оцінюється в 10 балів.

Індівідуальне завдання (10 балів) ϵ обов'язковим.

4. Методика проведення та оцінювання семестрового контрольного заходу.

Залікова семестрова контрольна робота складається з 20 завдань. Кожне завдання 5 балів. Залікова контрольна робота вважається зарахованою, якщо надано мінімум 10 правильних відповідей.

Контроль поточних знань виконується на базі накопичувальної системи організації навчання.

Фактична сума балів, яку отримує студент за певний змістовний модуль, має складатися із результатів виконання заходів з контролю, що заплановані за цим змістовним модулем, та ураховувати своєчасність (наприклад: студент, який пропустив контрольний захід без поважних причин або отримав незадовільну оцінку, має право у тижневий термін виконати завдання цього заходу з максимальною сумою балів, еквівалентною оцінці не більшій ніж "задовільно") виконання студентом графіку навчального процесу.

Суми балів, які отримав студент за всіма змістовними модулями навчальної дисципліни, формують кількісну оцінку (бал успішності) за підсумками поточних контролюючих заходів студента з навчальної дисципліни. Результати поточного контролю заносяться до інтегральної відомості. Рішення про допуск студента до підсумкового семестрового контролю з конкретної навчальної дисциплін регламентується Положенням про проведення підсумкового контролю знань студентів.

Студент вважається допущеним до підсумкового семестрового контролю, якщо він виконав всі види робіт, передбачені робочою навчальною програмою дисципліни і набрав за модульною системою суму балів не менше 50 (50%) від максимально можливої (обов'язкова частина 100 балів) за практичну частину.

Підсумковим контролем знань студентів ϵ залік.

Студент отримує залік, коли він має на останній день семестру інтегральну суму балів поточного контролю, достатню (60% та більше) для отримання позитивної оцінки та не менше 50% від максимально можливої суми балів на заліковій контрольній роботі.

Інтегральна оцінка (В) по дисципліні розраховується за формулою

$$B = 0.75 \times O3 + 0.25 \times O3KP$$

де O3 – кількісна оцінка (у відсотках від максимально можливої) за змістовними модулями;

ОЗКР – кількісна оцінка (у відсотках від максимально можливої) залікової контрольної роботи.

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Модуль 3M-ПЗ "The Capture Fishing Industry I", "The Capture Fishing Industry II", "The World Aquaculture Society", Modal verbs, Conditional sentences (Type I).

Література: [1, с. 39-48, 48 - 57]

3.1.1. Повчання

- a) Text A. "The Capture Fishing Industry I"
- 1. Прочитати текст англійською мовою.
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Переказати текст.
 - b) <u>Text B. "The Capture Fishing Industry II".</u>
- 1. Прочитати текст англійською мовою.
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Переказати текст.
 - c) Additional reading "The World Aquaculture Society"
- 1. Прочитати текст англійською мовою.
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.

- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Переказати текст.
 - d) Grammar:

Modal verbs

- 1. Зробити конспект правил вживання модальних дієслів та їх єквівалентів.
- 2. Виконати тренувальні граматичні вправи.

Conditional sentences (Type I)

- 1. Зробити конспект правил утворення та вживання умовних речень (тип I).
- 2. Виконати тренувальні граматичні вправи.
- е) Домашн ϵ читання:
 - а) переклад тексту за фахом
- 1. Самостійно вибрати текст з англомовної наукової статті (5 000 др.знаків)
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Письмове Summary.
- 5. Усне Summary
 - в) переклад суспільно-політичного тексту
- 1. Самостійно вибрати текст з англомовної газети (5 000 др.знаків)
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Письмове Summary.
- 5. Усне Summary

3.1.2. Питання для самоперевірки

- 1. Who attended World Aquaculture Society (WAS) Meeting?
- 2. When was the World Aquaculture Society founded?
- 3. What should both the industry and the Department of Fisheries of Bangladesh do in order to promote the real and positive images of Bangladesh shrimp and fish industry?
- 4. What is the first largest industry in Bangladesh?
- 5. What can you see if you look down at the Earth from a plane?

- 6. What brought human society into conflict with the natural environment?
- 7. What are the most urgent problems of the polluted environment?
- 8. What is the name of the most known public organization directed to protect environment?
- 9. What are the most important pollution problems?
- 10. What is conservation?
- 11. What is the current state of the environment?
- 12. What can be done to protect nature?
- 13. What has led to a collapse of all economic relations in fish industry in Ukraine?
- 14. Why did the yield of ocean fish decrease over the last decade?
- 15. What had an impact on a domestic fish processing industry?
- 16. What are the important problem of the sea coast zone and the sea environment?
- 17. What is the ichthyofauna of the Black Sea and Sea of Azov?
- **3.2. Модуль ЗМ-П4** "Aquaculture risk from imported ornamental fish (I)", "Aquaculture risk from imported ornamental fish (II)", "Fish movement", Conditional sentences (Type II, III).

Література: [1, с. 58 - 66, с. 66 - 74]

3.2.1. Повчання

- a) Text A. " Aquaculture risk from imported ornamental fish (I)".
- 1. Прочитати текст англійською мовою.
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Переказати текст.
- b) Text B. "Aquaculture risk from imported ornamental fish (II)".
- 1. Прочитати текст англійською мовою.
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Переказати текст.
- c) Additional reading "Fish movement".

- 1. Прочитати текст англійською мовою.
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Переказати текст.
- d) Grammar:

Conditional sentences (Type II, III).

- 1. Зробити конспект правил утворення та вживання умовних речень (тип II, III).
- 2. Виконати тренувальні граматичні вправи.
 - е) Домашнє читання:
 - а) переклад тексту за фахом
- 1. Самостійно вибрати текст з англомовної наукової статті (5 000 др.знаків)
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Письмове Summary.
- 5. Усне Summary
 - в) переклад суспільно-політичного тексту
- 1. Самостійно вибрати текст з англомовної газети (5 000 др.знаків)
- 2. Виписати з тексту нові слова та зробити їх переклад.
- 3. Усно перекласти текст з англійської на українську мову.
- 4. Письмове Summary.
- 5. Усне Summary

3.2.2. Питання для самоперевірки

- 1. What determines ice characteristics?
- 2. What are microscopic algae entirely dependent on?
- 3. Why has the Barents Sea one of the largest bird colonies in the world?
- 4. What is primary production?
- 5. What are polynias?
- 6. What is another important contributor to the total productivity in the Barents Sea?
- 7. What does physical factors include?
- 8. Does a close relationship exist between terrestrial and marine ecosystems?
- 9. What relationship exists between terrestrial and marine ecosystems?

- 10. What was done during the work carried out within the framework of a plan for managing the Lofoten islands in the Barents Sea?
- 11. What areas will be more attractive as areas where zooplankton can feed?
- 12. What consideration must be given to the fact that the regions may be liable to change over the course of the year when selecting habitats which are important for separate species?

3.4 Індівідуальне завдання.

Індівідуальне завдання це письмовий переклад двох видів текстів (15 000 др.знаків).

- 1. Переклад тексту за фахом (10 000 др.знаків). Для його виконання студент повинен:
 - 1. Самостійно вибрати текст за фахом (наукова стаття у науковому журналі).
 - 2. Написати список незнайомих для нього слів та їх переклад.
 - 3. Написати письмовий переклад тексту.
 - 4. У зазначений термін здати завдання (англійський текст, список незнайомих слів, переклад) викладачу. Студент обов'язково повинен вказати джерело, з якого взятий перекладений текст.
- 2. Переклад суспільно-політичної лексіки (5 000 др.знаків). Для його виконання студент повинен:
 - 1. Самостійно вибрати текст за фахом (стаття з англомовної газети).
 - 2. Написати спісок незнайомих для нього слів та їх переклад.
 - 3. Написати письмовий переклад тексту.
 - 4. У зазначений термін здати завдання (англійський текст, список незнайомих слів, переклад) викладачу. Студент обов'язково повинен вказати джерело, з якого взятий перекладений текст.

Література: [самостійно вибрані джерела англомовної літератури].

.

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-ПЗ.

Module control work № 3

- 1. Lisa (must, would, should, can't) get bored in her job. Her job is so boring. [2, c. 138 160]
- 2. Jack (has to, had to, should, must) go to hospital yesterday. [2, c. 138 166]
- 3. (can, need, must, should) you wait a moment, please? [2, c. 138 166]
- 4. The situation was bad but it (could, would have been, could have been, should be) worse. [2, c. 138 166]
- 5. I (have, should, must, could) to work tomorrow. [2, c. 138 166]
- 6. I am so angry with them. I (can, should, could, must) kill them! [2, c. 138 166]
- 7. I (can't, couldn't, mustn't, haven't, been able) to sleep recently. [2, c. 138 166]
- 8. You (could, ought to, shall, should) have left your purse in the shop. [2, c. 138 166]
- 9. This price is wrong. It (should, would, could, must) be \$3.50, not \$4.00. [2, c. 138 166]
- 10. It's strange that they (should, would, could, must) be late. [2, c. 138 166]
- 11. Jane was so tired. She (should, must, would, could) have slept for a week. [2, c. 138 166]
- 12. He (should, must, can, must) be at home. He (mustn't. needn't, shouldn't, can't) be out. [2, c. 138 166]
- 13. We haven't got much time. We (needn't, can, should, must) hurry. [2, c. 138 166]

- 14. Are you going to read the report? No, I (shouldn't, can't, mustn't, needn't). I already know what it says. [2, c. 138 166]
- 15. If you want to become a teacher, you (must, should, have to, may) go to teachers training college for four years. [2, c. 138 166]
- 16. If you (to take) your mobile phone into class, it (have to) be turned off. [2, c. 123 137]
- 17. If you (to drive) along the river bank it (to be) twenty miles out of your way.
- [2, c. 123 137]
- 18. If he ... (practice) every day, he ... (become) a champion. [2, c. 123 137]
- 19. She ... (help) us if we ... (ask). [2, c. 123 137]
- 20. When I (to cook) salads, I (to use) only olive oil. [2, c. 123 137]
- 21. Mary ... (meet) her friends from Italy if she ... (come) to the party. [2, c. 123 137]
- 22. If temperature (to be) zero, water (freeze). [2, c. 123 137]
- 23. If a story (to be) interesting, I (read) it to my children. [2, c. 123 137]
- 24. If you (heat) water, it (boil). [2, c. 123 137]
- 25. If my sister ... (travel) to Japan, she ... (buy) a kimono for me. [2, c. 123 137]
- 26.If I (to feel) well tomorrow, I (to stay) at home. [2, c. 123 137]
- 27. If the weather (to be) nice tomorrow, we can go to the beach. [2, c. 123 137]
- 28. It will be hard to find a hotel if we (to arrive) late. [2, c. 123 137]
- 29. The alarm will ring if there (to be) a fire. [2, c. 123 137]
- 30.I am/will be surprised if they (to get) married. [2, c. 123 137]
- 31....you go to the party if they (to invite) you? [2, c. 123 137]
- 32.If I (to be) late this evening, don't wait for me. [2, c. 123 137]
- 33. What shall we do, if it (to rain)? [2, c. 123 137]
- 34.I'll be able to understand you, if you (to speak) slowly. [2, c. 123 137]
- 35. If I (know) her better, I (introduce) you. [2, c. 123 137]
- 36. The journey takes about 3 hours by bus. You (get) there much sooner if you (go) by train. [2, c. 123 137]

- 37. If I (have) money with me then, I (can lend) you some. [2, c. 123 137]
- 38. We (understand) the English teacher better if she (speak) more slowly. [2, c. 123-137]
- 39. I like reading but we don't have books in our country house. If I (have) books there, I (read) a lot in summer. [2, c. 123 137]
- 40. I don't know where he's living now. If I (know) his address, I (write) to him. [2, c. 123 137]
- 41. If they (to be) careful with the spelling of the new words, they (to get) a good mark. [2, c. 123 137]
- 42. If global warming continues, temperatures (rise) [2, c. 123 137] even higher. [2, c. 123 137]
- 43. What you (to do) if you (win) a million dollars? [2, c. 123 137]
- 44. If people (to stop) using cars completely, there (be) much less pollution. [2, c. 123 137]
- 45. When it (rain) again, I (to forget) to bring my umbrella. [2, c. 123 137]
- 46. If I (to speak) English fluently, I (not/need) to take lessons. [2, c. 123 137]
- 47. If it (to be) so cold in Siberia, I (not to go) there in winter. [2, c. 123 137]
- 48. Tom will be at the party tonight. If I (to see) him, I (say) hello. [2, c. 123 137]
- 49. If it (to rain) so much in the evening, you (to see) many umbrellas in the street. [2, c. 123 137]
- 50. I (call) you when I (to get) home. [2, c. 123 137]
- 51. Where you (to live) when you (to move) out of your flat? [6, c. 123 137]
- 52. According to the weather forecast there is a chance of snow tomorrow. If it (snow), I (need) to buy a pair of gloves. [6, c. 123 137]
- 53. Patrick is deciding whether to go to France or Spain on his next holiday. If Patrick (go) to Spain, he (be) very satisfied. [2, c. 123 137]
- 54. Kate is out of work, but she goes shopping every day. If Kate (continue) to go shopping, she (run out) of money. [2, c. 123 137]

- 55. It is a sunny day with clear blue skies. If it (rain), I (need) an umbrella. [2, c. 123 137]
- 56. Daniel has an exam tomorrow. If Daniel (pass) his exam, he (celebrate) with his friends. [2, c. 123 137]
- 57. If you (not/put up) this shelf, you won't have anywhere to put your books. [2, c. 123 137]
- 58. Unless you (to feel) any better, you can take the rest of the day off. [2, c. 123 137]
- 59. Sometimes if you ... (take) a chance, it pays off. [2, c. 123 137]
- 60. Keep you voice down in case he ... (overhear) us. [2, c. 123 137]
- 4.2. Граматичні завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П4.

Module control work № 4

- 1. If you had told me we had run out of bread I (to buy) some. [2, c. 123 137]
- 2. Your brother (to become) much stronger if he (to take) cold baths regularly. [2, c. 123 137]
- 3. If the bus (to be) very crowded, you (to be) exhausted by the time you (to get) to work. [2, c. 123 137]
- 4. If I (to be) a famous singer, I (to get) a lot of flowers every day. [2, c. 123 137]
- 5. I wish I (not to have) to do my homework every day. [2, c. 123 137]
- 6. If he (not to read) so much, he (not to know) English literature so well. [2, c. 123 137]
- 7. I love sunny weather. I wish it (to be) warm and fine all the year round. [2, c. 123 137]
- 8. She often wishes things (to be) different that day. [2, c. 123 137]

- 9. We (not know) about this meeting if the chairman (not tell) us. [2, c. 123 137]
- 10. If you had been there what you (do)? [2, c. 123 137]
- 11. I think that if she (read) the play beforehand she (refuse) the part. [2, c. 123 137]
- 12. Some people wish they (can) appear on a TVgame show and become famous. [2, c. 123 137]
- 13. The man has brought us nothing but trouble. I wish I never (set) eyes on him. [2, c. 123 137]
- 14. If you (not take) those photographs we wouldn't have been arrested. [2, c. 123 137]
- 15. If it (be) summer the people (not sit) round that big fire. [2, c. 123 137]
- 16. If Jack (refuse) to come we (manage) without him. [2, c. 123 137]
- 17. She often wishes things (to be) different. [2, c. 123 137]
- 18. If Tom (to see) a car crash, he (to call on) the police and (to help) the people in the cars. [2, c. 123 137]
- 19. If he (to learn) the poem, he (not to get) a bad mark. [2, c. 123 137]
- 20. I wish I (to pass) my driving test last Monday. [2, c. 123 137]
- 21. If you (can) choose any company, which company would you like to work for? [2, c. 123 137]
- 22. John works 12 hours a day. If John (not/to be) so busy, he (to have) more time for his family. [2, c. 123 137]
- 23. Anne's boss is very demanding. If Anne's boss (not/to be) so demanding, she (not/to be) so stressed. [2, c. 123 137]
- 24. Fabio and Carlo are best friends. If Fabio and Carlo (not/to be) best friends, they probably (not/to be) living together. [2, c. 123 137]
- 25. Derek doesn't have a car. It takes him an hour to get to work. If Derek (to have) a car, it (not/to take) him so long to get to work. [2, c. 123 137]

- 26. The Olympic Games are held every four years. If the Olympics (to be) held every year, they (not/to be) so interesting. [2, c. 123 137]
- 27. Where would you go if you (can) go anywhere in the world? [2, c. 123 137]
- 28. What would you do, if you (to be) the president of your country? [2, c. 123 137]
- 29. If she (to be) hungry, she would eat something. [2, c. 123 137]
- 30. If I was offered the job, I think I (to take) it. [2, c. 123 137]
- 31. If I were you, I (to tell) her how you feel. [2, c. 123 137]
- 32. Even if he (to ask) them, they wouldn't have agreed to come. [2, c. 123 137]
- 33. If she (not/to threaten) him, he wouldn't have left. [2, c. 123 137]
- 34. He (not/to go) with her if he had known she would behave so irresponsibly.
- [2, c. 123 137]
- 35. I wouldn't have been able to do it unless she (help) me. [2, c. 123 137]
- 36. If she (to be) more experienced, she would be more likely to get the job. [2, c. 123 137]
- 37. If the food (not/be) so bad, we wouldn't have complained. [2, c. 123 137]
- 38. Sales (to increase) if the advertising campaign (to be) successful. [2, c. 123 137]
- 39. If you (to spend) less on clothes, you would be able to save some money. [2, c. 123 137]
- 40. You had a very narrow escape. If your payments (to fall) into arrears, your house (to be) sold to pay off the debt. [2, c. 123 137]
- 41. I think I was right to decide against this investment. If there (to be) some potential for my capital to grow I (to invest) in that area. [2, c. 123 137]
- 42. If I were world leader, I (to try) to stop the destruction of the earth. [2, c. 123 137]
- 43. I wish parents (to be) more concerned about her future. [2, c. 123 137]

- 44. If the baby (to sleep) better last night, I (not to be) so tired. [2, c. 123 137]
- 45. If she (to have) her laptop with her, she (to email) me. [2, c. 123 137]
- 46. If Luke (not to send) flowers to his mother, she (not to be) happy. [2, c. 123 137]
- 47. If you (not be) so stubborn, we (not to have) so many arguments! [6, c. 123 -137]
- 48. If Julie (not to go) to Sweden, she (to go) to Germany. [2, c. 123 137]
- 49. If I (not to go) to the party, I (not to meet) Amanda. [2, c. 123 137]
- 50. If Julie (to like) chocolate, I (to give) her some. [2, c. 123 137]
- 51. If the children (not to eat) all that chocolate, they (not to feel) sick. [2, c. 123 137]
- 52. If she (to study) Mandarin, she (to go) to Beijing. [2, c. 123 137]
- 53. If Mr Jones (to watch) the news every evening, he would know more about politics. [2, c. 123 137]
- 54. If Mr Brown (to sell) his car last year, he would have got more money for it. [2, c. 123 137]
- 55. If old Mrs White heard a strange noise, she (to call) the police. [2, c. 123 137]
- 56. If Peter (not to leave) earlier, he would miss the bus. [2, c. 123 137]
- 57. If I (to have) good luck, I would have won the first prize. [2, c. 123 137]
- 58. If you had told me the truth, I (to help) you. [2, c. 123 137]
- 59. If I (to be) you, I would throw away all this old junk. [2, c. 123 137]
- 60. If I got the earlier bus, I (can) come home at 5 o'clock. [2, c. 123 137]

4.3. Тестові завдання до залікової контрольної роботи.

Credit test

- 4 term
- 1. I wish I (not try) to repair my car. I only made it worse. [2, c. 123 137]
- 2. If I (not have) rubber gloves on I would have been electrocuted. [2, c. 123 137]
- 3. Most people (attend) the union meeting if they had longer notice of it. [2, c. 123 137]
- 4. If you (wait) a moment I (see) if he's in. [2, c. 123 137]
- 5. Why don't you bring your car to work? If I (have) a car I (bring) it to work. [2, c. 123 137]
- 6. If I (win) an enormous sum everybody (write) to me asking for money. [2, c. 123 137]
- 7. If he (not know) the meaning of the words he may use a dictionary. [2, c. 123 137]
- 8. If you (care) to see some of my ads I (send) them round to your office. [2, c. 123 137]
- 9. You can use my phone if yours (not work). [2, c. 123 137]
- 10. I wish I (can) give up smoking. [2, c. 123 137]
- 11. Where will you go when he (to come) to London? [2, c. 123 137]
- 12. It's a pity he never patented his invention. If he (patent) it he (make) a lot of money. [2, c. 123 137]
- 13. If I (to stay) some more days in your town, I (to call) on you and we (to have) a good talk. [2, c. 123 137]
- 14. If I (know) her address I (write) a letter to her. [2, c. 123 137]
- 15. He wishes he (know) something about cars. [2, c. 123 137]
- 16. If Tom (help) us the job (be done) in time. [2, c. 123 137]

- 17. If I (have) a university degree I now (sit) in a comfortable office instead of standing at a street comer selling newspaper. [2, c. 123 137]
- 18. I wish I (to consult) the teacher when I first felt that mathematics was too difficult for me. [2, c. 123 137]
- 19. If you (not to hurry) you will miss the train. [2, c. 123 137]
- 20. We'll be in time, if we (get) a lift. [2, c. 123 137]
- 21. If you (like) I (get) you a job in the company. [2, c. 123 137]
- 22. If you (hear) Ann could you please let me know? [2, c. 123 137]
- 23. I wish you (to go) skiing with me yesterday: I had such a good time. [2, c. 123 137]
- 24. If you (to speak) English every day, you (to improve) your language skills. [2, c. 123 137]
- 25. We (go) for a walk, if the weather (to be) good tomorrow. [2, c. 123 137]
- 26. (to write) the composition long ago if you (not to disturb) me. [2, c. 123 137]
- 27. My aunt wishes she (to stay) at home last week-end. [2, c. 123 137]
- 28. If you (not to put) the cup on the edge of the table, it (not to brake). [2, c. 123 137]
- 29. What we (to do) if it (to rain) tonight? [2, c. 123 137]
- 30. You (to pass) many towns and villages on your way before you (to arrive) in Kiev. [2, c. 123 137]
- 31. If she (not to help) me, I (to be) in a very difficult situation. [6, c. 123 137]
- 32. I wish it (to be) sunny. [2, c. 123 137]
- 33. If you (to put) the ice cream into the refrigerator, it (not to melt). [2, c. 123 137]
- 34. The boy is sad. He wishes he (not to break) the window. [2, c. 123 137]
- 35. I (to see) you before you (to start)? [2, c. 123 137]

- 36. I wish I (can) tell the future. [2, c. 123 137]
- 37. If we (to be) tired, we (to stop) at a small village halfway to Kiev and (to have) a short rest and a meal there. [2, c. 123 137]
- 38. If it (to be) very cold tonight, our car (not to start) in the morning. [2, c. 123 137]
- 39. You (to understand) the rule if you (not to miss) the teacher's explanation. [2, c. 123 137]
- 40. If my daughter (to do) her homework carefully, she (to get) much better marks. She's really a smart girl. [2, c. 123 137]
- 41. The time of their arrival is wrong. It (should, would, must, could) be 4.40 a.m., not 4.00 p.m. [2, c. 138 166]
- 42. (should, would, can, shall) you please be quiet? I'm trying to read. [2, c. 138 166]
- 43. Jane was so tired. She (would, should, could, must) have slept for a week. [2, c. 138 166]
- 44. (must, may, have to, could) I have one of these cakes? [2, c. 138 166]
- 45. He must (to be) to Poltava before. [2, c. 138 166]

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література.

- 1. Методичні вказівки для СРС та навчальний матеріал з англійської мови для студентів ІІ курсу денної форми навчання. Напрям підготовки: Водні біоресурси та аквакультура. Укладач: ст. викл. Куделіна О.Ю., Одеса: ОДЕКУ, 2012. 76с.
- 2. Дроздова Т.Ю., Берестова А.И., Маілова В.Г. English Grammar. References and Practice with a separate key volume. , 2013. 464 с. (https://obuchalka.org/20180815103088/english-grammar-drozdova-t-u-berestova-a-i-mailova-v-g-2005.html)

Додаткова література.

- 3. Збірник вправ з граматики англійської мови для студентів очної форми навчання ІІІ семестру. Напрям підготовки: усі напрямки. Укладачі: Куделіна О.Ю., Баєва В.М. Одеса ОДЕКУ, 2001 р., 28 с.
- 4. Методичні вказівки до практичних занять за розділом граматики "Модальні дієслова в англійській мові" для студентів ІІ курсу денної форми навчання. Напрям підготовки: усі напрямки. Укладач: Куделіна О.Ю., Одеса ОДЕКУ, 2006 р., 26 с.
- 5. Методичні вказівки до практичних занять за розділом граматики "Минулий час у сучасній англійській мові" для студентів І курсу денної форми навчання. Напрям підготовки: усі напрямки. Укладач: Куделіна О.Ю., Одеса – ОДЕКУ, 2006 р., 24 с.
- 6. Клоуз Р.А. Reference Grammar for students of English. М: "Просвещение", 1979 352 с.
- 7. Hornby A.S. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. Oxford University Press, 1974. 1035 c.
- 8. Murphy R. Essential Grammar in Use. A selfstudy reference and practice book for elementary students of English. Cambridge: University press, 1990. 254 s.
- 9. Murphy R. Essential Grammar in Use. A selfstudy reference and practice book for intermediate students of English. Cambridge:University press, 1988.
 272 p.
- 10. Репозітарій бібліотеки ОДЕКУ: http://eprints.library.odeku.edu.ua/